

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenční schopnost

2007–13

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příklady

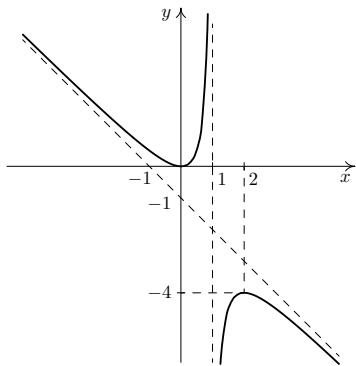
ZÁKLADY VYŠší MATEMATIKY

LDF MENDELU

Vytvořeno s podporou projektu Průřezová inovace studijních programů Lesnické a dřevařské fakulty MENDELU v Brně (LDF) s ohledem na disciplíny společného základu <http://akademie.ldf.mendelu.cz/cz> (reg. č. CZ.1.07/2.2.00/28.0021) za přispění finančních prostředků EU a státního rozpočtu České republiky.

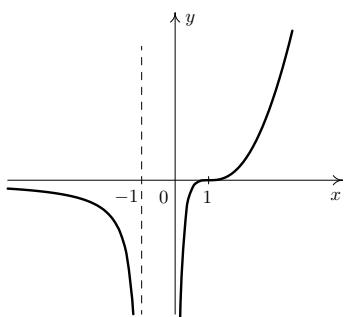
1 Vlastnosti funkcí

1. Nechť $y = f(x)$ je funkce zadaná grafem:

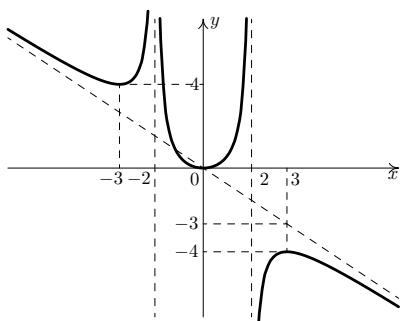
- (a) Určete definiční obor a obor hodnot funkce.
- (b) Určete $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$ a $\lim_{x \rightarrow -1^+} f(x)$.
- (c) Určete intervaly, na kterých je funkce konvexní.
- (d) Určete stacionární body funkce.
- (e) Určete všechny asymptoty – napište jejich rovnice.

2. Nechť $y = f(x)$ je funkce zadaná grafem:

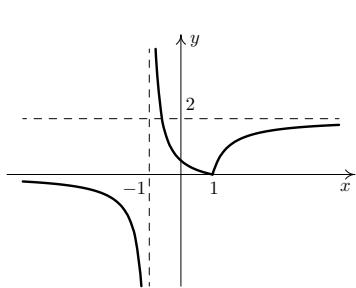
- (a) Určete definiční obor a obor hodnot funkce.
- (b) Určete $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$ a $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x)$.
- (c) Určete intervaly, na kterých je funkce konvexní.
- (d) Určete zda je funkce prostá.
- (e) Určete všechny asymptoty – napište jejich rovnice.

3. Nechť $y = f(x)$ je funkce zadaná grafem:

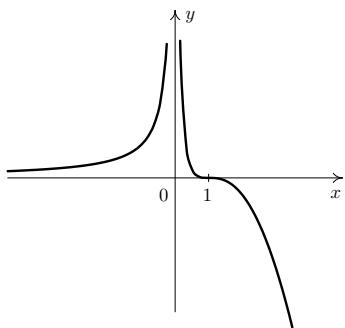
- (a) Určete definiční obor a obor hodnot funkce.
- (b) Určete $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$ a $\lim_{x \rightarrow -2^-} f(x)$.
- (c) Určete intervaly, na kterých je funkce konvexní.
- (d) Určete lokální extrémy.
- (e) Určete všechny asymptoty – napište jejich rovnice.

4. Nechť $y = f(x)$ je funkce zadaná grafem:

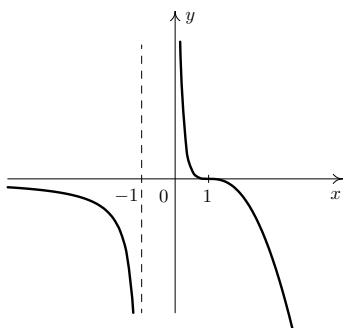
- (a) Určete definiční obor a obor hodnot funkce.
- (b) Určete $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$ a $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x)$.
- (c) Určete intervaly, na kterých je funkce konkávní.
- (d) Určete intervaly, kde má funkce zápornou derivaci.
- (e) Určete všechny asymptoty – napište jejich rovnice.

5. Nechť $y = f(x)$ je funkce zadaná grafem:

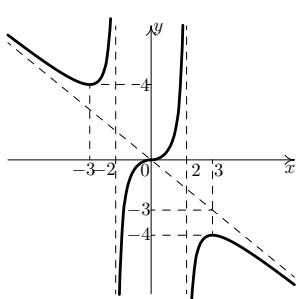
- (a) Určete definiční obor a obor hodnot funkce.
- (b) Určete $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x)$ a $\lim_{x \rightarrow 0} f(x)$.
- (c) Určete intervaly, na kterých je funkce konkávní.
- (d) Určete body nespojitosti.
- (e) Určete všechny asymptoty – napište jejich rovnice.

6. Nechť $y = f(x)$ je funkce zadaná grafem:

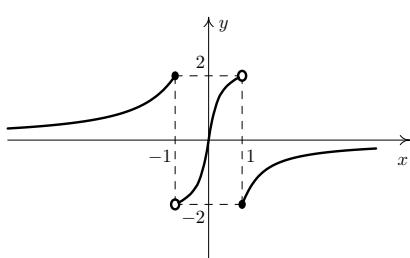
- (a) Určete definiční obor a obor hodnot funkce.
- (b) Určete $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$.
- (c) Určete intervaly, na kterých je funkce konkávní.
- (d) Určete lokální extrémy.
- (e) Určete všechny asymptoty – napište jejich rovnice.

7. Nechť $y = f(x)$ je funkce zadaná grafem:

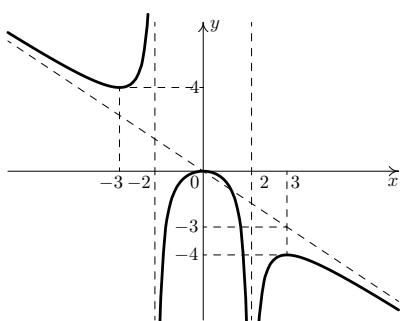
- (a) Určete definiční obor a obor hodnot funkce.
- (b) Určete $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$ a $\lim_{x \rightarrow -2} f(x)$.
- (c) Určete lokální extrémy.
- (d) Určete inflexní body.
- (e) Určete všechny asymptoty – napište jejich rovnice.

8. Nechť $y = f(x)$ je funkce zadaná grafem:

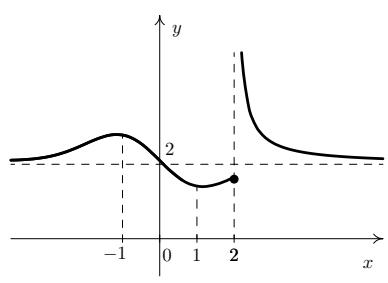
- (a) Určete definiční obor a obor hodnot funkce.
- (b) Určete $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$ a $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$.
- (c) Určete lokální extrémy.
- (d) Určete body nespojitosti.
- (e) Určete všechny asymptoty – napište jejich rovnice.

9. Nechť $y = f(x)$ je funkce zadaná grafem:

- (a) Určete definiční obor a obor hodnot funkce.
- (b) Určete $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x)$ a $\lim_{x \rightarrow 2} f(x)$.
- (c) Určete lokální extrémy.
- (d) Určete intervaly, na kterých je funkce konvexní.
- (e) Určete všechny asymptoty – napište jejich rovnice.

10. Nechť $y = f(x)$ je funkce zadaná grafem:

- (a) Určete definiční obor a obor hodnot funkce.
- (b) Určete $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x)$ a $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$.
- (c) Určete lokální extrémy.
- (d) Určete zda je funkce prostá.
- (e) Určete všechny asymptoty – napište jejich rovnice.

2 Definiční obory

Určete definiční obor funkce:

$$1. \ y = \ln(x^2 - 2x - 3)$$

$$5. \ y = \ln\left(\frac{x+3}{x+2}\right)$$

$$2. \ y = \sqrt{x^2 - x - 2}$$

$$6. \ y = \sqrt{\frac{x-5}{x+1}}$$

$$3. \ y = \sqrt{x^3 - x}$$

$$7. \ y = \frac{\sqrt{x-3}}{x-5} + \ln(7-x)$$

3 Limity

3.1 Bez znalosti derivací

$$1. \lim_{x \rightarrow \infty} \operatorname{arctg} x$$

$$2. \lim_{x \rightarrow -\infty} \operatorname{arccotg} x$$

$$3. \lim_{x \rightarrow \infty} e^x$$

$$4. \lim_{x \rightarrow -\infty} e^x$$

$$5. \lim_{x \rightarrow \infty} \ln x$$

$$6. \lim_{x \rightarrow 0^+} \ln x$$

$$7. \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^+} \operatorname{tg} x$$

$$8. \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sin x}{\ln x}$$

$$9. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x+2}$$

$$10. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\operatorname{arctg} x}{x^2 + 3}$$

$$11. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^{-x}}{x^2}$$

$$12. \lim_{x \rightarrow 3} \frac{2x+1}{(x-3)^2}$$

$$13. \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x-2}{x-3}$$

$$14. \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x+4}{(x-2)^3}$$

$$15. \lim_{x \rightarrow 1} \frac{3-x^2}{(x-1)^4}$$

$$16. \lim_{x \rightarrow 5} \frac{2-x}{(x-5)^3}$$

$$17. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 - 5x + 3}{x^2 + 2}$$

$$18. \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^5 - 7}{x^4 + 3}$$

$$19. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 - x + 1}{x^4 + x^3 + 5}$$

$$20. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^4 - x^2 + 7}{x^4 + 5}$$

3.2 L'Hospitalovo pravidlo

$$1. \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 2x - 3}{x^2 - x - 6}$$

$$2. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^x}{x}$$

$$3. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln x}{x^2}$$

$$4. \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x-2}{x^2 + x - 6}$$

$$5. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x}{e^x}$$

$$6. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^5 - 3x^2}{x+6}$$

$$7. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 - 7x}{x^2 + 3}$$

$$8. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{\cos x + 2 \sin x - 1}$$

$$9. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - 1}{x}$$

$$10. \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^x}{x^2}$$

4 Derivace

Zderivujte funkci:

$$1. \ y = \sqrt{x} + \ln \sin \operatorname{tg} x$$

$$2. \ y = \frac{1}{x^3} + \ln \cos \frac{x}{2}$$

$$3. \ y = \frac{1}{\sqrt{x}} + \operatorname{arctg} e^{3x}$$

$$4. \ y = x^3 \ln x + \sin x^2$$

$$5. \ y = \frac{\ln x}{x^2} + (\sin 3x + 4)^5$$

$$6. \ y = e^x(x^2 + 3) + \sin(\ln x^2)$$

$$7. \ y = x^2 e^x + \ln(\cos 3x)$$

$$8. \ y = \frac{\sin x}{x^2} + e^{\sin 2x}$$

$$9. \ y = e^x(x^2 + 3x) + \cos(\ln x^2)$$

$$10. \ y = x^3 \cos x + \ln(\sin x^3)$$

$$11. \ y = \frac{x^3}{x^2 + 1} + \sin(e^{x^3})$$

$$12. \ y = x^2 \ln x + \sin^2(e^{2x})$$

$$13. \ y = \frac{\sin x}{x} + \ln(\cos^3 x)$$

$$14. \ y = \frac{x^3}{x + 2} + \cos(e^{x^2})$$

$$15. \ y = \sqrt{x} \ln x + e^{\sin x^3}$$

$$16. \ y = \frac{e^x}{x^3} + (x^2 + \ln 3x)^4$$

$$17. \ y = e^{2x}(x^2 + 1) + \ln^2 x$$

$$18. \ y = \sqrt{\frac{x}{x + 2}}$$

$$19. \ y = \ln \left(\frac{x - 1}{x + 1} \right)$$

5 Průběh funkce

5.1 Polynom

Vyšetřete průběh následujících polynomů. U všech příkladů:

- (a) Určete definiční obor, průsečíky se souřadnými osami a znaménko funkce.
- (b) Určete intervaly, kde funkce klesá, kde roste a lokální extrémy.
- (c) Určete intervaly, kde je funkce konvexní, kde je konkávní a inflexní body.
- (d) Nakreslete graf.

$$1. \ y = 6x^3 - 3x^6.$$

$$4. \ y = x^4 + 2x^3.$$

$$7. \ y = x^3 - 4x^2 + 4x.$$

$$2. \ y = x^5 - 5x^4.$$

$$5. \ y = 4x^3 - x^4.$$

$$8. \ y = x^3 - 6x^2 + 9x.$$

$$3. \ y = 3x - x^3.$$

$$6. \ y = x^3 - 2x^2 + x.$$

$$9. \ y = 2x^3 - 9x^2 + 12x.$$

5.2 Racionální lomená funkce

Vyšetřete průběh následujících funkcí. U všech příkladů:

- (a) Určete definiční obor, průsečíky se souřadnými osami a znaménko funkce.
- (b) Určete intervaly, kde funkce klesá, kde roste a lokální extrémy.
- (c) Určete intervaly, kde je funkce konvexní, kde je konkávní a inflexní body.
- (d) Určete asymptoty bez směrnice i se směrnicí.
- (e) Nakreslete graf.

$$1. \ y = \frac{x^2}{x-2}$$

$$4. \ y = \frac{x}{(x+3)^2}$$

$$\text{Nápowěda: } y' = \frac{x^2 - 4x}{(x-2)^2}, \ y'' = \frac{8}{(x-2)^3}.$$

$$\text{Nápowěda: } y' = \frac{3-x}{(x+3)^3}, \ y'' = \frac{2x-12}{(x+3)^4}.$$

$$2. \ y = \frac{x^2}{x+1}$$

$$5. \ y = \frac{x^2}{(x+1)^2}$$

$$\text{Nápowěda: } y' = \frac{x^2 + 2x}{(x+1)^2}, \ y'' = \frac{2}{(x+1)^3}.$$

$$\text{Nápowěda: } y' = \frac{2x}{(x+1)^3}, \ y'' = \frac{2-4x}{(x+1)^4}.$$

$$3. \ y = \frac{x}{(x-2)^2}$$

$$6. \ y = \frac{x}{x^2 + 1}$$

$$\text{Nápowěda: } y' = \frac{-x-2}{(x-2)^3}, \ y'' = \frac{2x+8}{(x-2)^4}.$$

$$\text{Nápowěda: } y' = \frac{1-x^2}{(x^2+1)^2}, \ y'' = \frac{2x^3-6x}{(x^2+1)^3}.$$

$$7. \ y = \frac{x}{(x-1)^2}.$$

Nápowěda: $y' = \frac{-x-1}{(x-1)^3}$, $y'' = \frac{2x+4}{(x-1)^4}$.

$$8. \ y = \frac{x-2}{(x-1)^2}.$$

Nápowěda: $y' = \frac{3-x}{(x-1)^3}$, $y'' = \frac{2x-8}{(x-1)^4}$.

$$9. \ y = x + \frac{1}{x+1}.$$

Nápowěda: $y' = \frac{x^2+2x}{(x+1)^2}$, $y'' = \frac{2}{(x+1)^3}$.

$$10. \ y = \frac{x^2-1}{x^3}.$$

Nápowěda: $y' = \frac{3-x^2}{x^4}$, $y'' = \frac{2x^2-12}{x^5}$.

6 Integrály

6.1 Základní typy

$$1. \int x^2(x+3) dx$$

$$5. \int \frac{1}{\sqrt{x}} dx$$

$$8. \int \sqrt[3]{x} dx$$

$$2. \int \sqrt{x} dx$$

$$6. \int \frac{1}{x^4} dx$$

$$9. \int \frac{x+1}{x^3} dx$$

$$3. \int x^2\sqrt{x} dx$$

$$4. \int \frac{1}{x^2} dx$$

$$7. \int \frac{2}{x^3} dx$$

$$10. \int \frac{x^2+x+3}{x^2} dx$$

6.2 Jednoduché substituce řešitelné “z hlavy”

$$1. \int e^{-3x} dx$$

$$6. \int \cos \frac{x}{2} dx$$

$$11. \int \frac{x}{x^2+2} dx$$

$$2. \int \cos 3x dx$$

$$7. \int \sin \frac{x}{3} dx$$

$$12. \int \operatorname{tg} x dx$$

$$3. \int e^{-x} dx$$

$$8. \int (3x-5)^5 dx$$

$$13. \int \operatorname{cotg} x dx$$

$$4. \int \sin 5x dx$$

$$9. \int \frac{1}{2x-3} dx$$

$$14. \int \frac{3x}{x^2+5} dx$$

$$5. \int e^{4x} dx$$

$$10. \int \frac{1}{(2x+5)^3} dx$$

6.3 Substituce

$$1. \int x \sin x^2 dx$$

$$6. \int \sin^3 x \cos x dx$$

$$11. \int \frac{\cos x}{\cos^2 x + 7} \sin x dx$$

$$2. \int x \sin(x^2+3) dx$$

$$7. \int \frac{\cos x}{\sin^2 x} dx$$

$$12. \int \frac{x}{\sqrt{x+3}} dx$$

$$3. \int x e^{x^2} dx$$

$$8. \int \frac{\sin x}{\cos^4 x} dx$$

$$13. \int \frac{3}{x\sqrt{x-1}} dx$$

$$4. \int x \cos x^2 dx$$

$$9. \int \frac{\sin x}{\sin^2 x + 5} \cos x dx$$

$$14. \int \frac{1}{x+\sqrt{x}} dx$$

$$5. \int x^2 e^{x^3+2} dx$$

$$10. \int \frac{x}{\sqrt{x-2}} dx$$

6.4 Per partes

$$1. \int x \cos x \, dx$$

$$2. \int x^2 e^x \, dx$$

$$3. \int \ln x \, dx$$

$$4. \int x e^x \, dx$$

$$5. \int x \ln x \, dx$$

$$6. \int x^2 \sin x \, dx$$

$$7. \int x^2 \ln x \, dx$$

$$8. \int x \cos 3x \, dx$$

$$9. \int \operatorname{arctg} x \, dx$$

$$10. \int x \operatorname{arctg} x \, dx$$

$$11. \int x e^{-x} \, dx$$

$$12. \int x \sin 2x \, dx$$

6.5 Určitý integrál

$$1. \int_0^1 (x^2 + x + 2) \, dx$$

$$2. \int_0^2 (x^2 + 1) \, dx$$

$$3. \int_1^2 (2x + 1) \, dx$$

$$4. \int_1^2 (x^3 - 2x + 1) \, dx$$

$$5. \int_0^1 (x^3 - 3x^2 + 1) \, dx$$

$$6. \int_1^2 \frac{x^3 + 2x + 3}{x^2} \, dx$$

$$7. \int_0^\pi x \cos x \, dx$$

$$8. \int_0^1 x e^{x^2+1} \, dx$$

$$9. \int_0^3 \frac{x}{\sqrt{x+1}} \, dx$$

7 Vektory, matice, determinanty

7.1 Operace s maticemi

1. Mějme matice

$$A = \begin{pmatrix} 3 & 0 & 3 \\ 0 & -1 & 2 \\ 3 & 1 & 2 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 3 \\ 2 & 3 \end{pmatrix}.$$

Vypočtěte $(A - 2I) \cdot B$, kde I je jednotková matice.

2. Mějme matice

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 3 \\ 0 & -1 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 3 & 2 \\ 0 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}.$$

Vypočtěte $(A^T + I) \cdot B$, kde I je jednotková matice.

3. Mějme matice

$$A = \begin{pmatrix} 3 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 0 \\ 3 & 1 & 2 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \end{pmatrix},$$

Vypočtěte $(A - B)^2$, kde I je jednotková matice.

4. Mějme matici

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 5 & 2 \\ 2 & 0 & 1 \\ 3 & 2 & 0 \end{pmatrix}.$$

Vypočtěte A^2 .

5. Mějme matici

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 3 \\ 2 & 2 & 1 \\ 2 & 2 & 0 \end{pmatrix}.$$

Vypočtěte $(A^T - I)A$, kde I je jednotková matice.

7.2 Determinanty, inverzní matice, lineární ne/závislost vektorů

1. Je zadáná matice

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 3 & 2 \\ 1 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

(a) Vypočtěte determinant z matice A .

(b) Na základě hodnoty vypočteného determinantu odpovězte na otázky:

(i) Jsou řádky matice A lineárně závislé nebo nezávislé vektory?

(ii) Je hodnost matice $h(A) > 3$, $h(A) < 3$ nebo $h(A) = 3$?

(iii) Existuje inverzní matice A^{-1} ? Pokud ano, najděte tuto inverzní matici.

2. Je zadaná matice

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 0 & 1 \\ 3 & 2 & 4 \end{pmatrix}.$$

- (a) Vypočtěte determinant z matice A .
- (b) Na základě hodnoty vypočteného determinantu odpovězte na otázky:
  - (i) Jsou řádky matice A lineárně závislé nebo nezávislé vektory?
  - (ii) Je hodnost matice $h(A) > 3$, $h(A) < 3$ nebo $h(A) = 3$?
  - (iii) Existuje inverzní matice A^{-1} ? Pokud ano, najděte tuto inverzní matici.

3. Je zadaná matice

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 2 & 1 & 4 \\ 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}.$$

- (a) Vypočtěte determinant z matice A .
- (b) Na základě hodnoty vypočteného determinantu odpovězte na otázky:
  - (i) Jsou sloupce matice A lineárně závislé nebo nezávislé vektory?
  - (ii) Je hodnost matice $h(A) > 3$, $h(A) < 3$ nebo $h(A) = 3$?
  - (iii) Existuje inverzní matice A^{-1} ? Pokud ano, najděte tuto inverzní matici.

4. Je zadaná matice

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 0 & -1 & 0 \\ -1 & -2 & -1 \end{pmatrix}.$$

- (a) Vypočtěte determinant z matice A .
- (b) Na základě hodnoty vypočteného determinantu odpovězte na otázky:
  - (i) Jsou řádky matice A lineárně závislé nebo nezávislé vektory?
  - (ii) Je hodnost matice $h(A) > 3$, $h(A) < 3$ nebo $h(A) = 3$?
  - (iii) Existuje inverzní matice A^{-1} ? Pokud ano, najděte tuto inverzní matici.

5. Je zadaná matice

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 3 \\ 1 & 1 & 2 \\ 2 & 1 & 5 \end{pmatrix}.$$

- (a) Vypočtěte determinant $\det A$.
- (b) Na základě hodnoty vypočteného determinantu odpovězte na otázky:
  - (i) Jsou sloupce matice A lineárně závislé nebo nezávislé vektory?
  - (ii) Je hodnost matice $h(A) > 3$, $h(A) < 3$ nebo $h(A) = 3$?
  - (iii) Existuje inverzní matice A^{-1} ? Pokud ano, najděte tuto inverzní matici.

6. Vypočtěte determinandy

$$\begin{vmatrix} 3 & 2 & 3 & 1 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 3 & 1 & 2 & 2 \\ 0 & 3 & 2 & 1 \end{vmatrix}, \quad \begin{vmatrix} 3 & 3 & 1 & 0 \\ 5 & 3 & 2 & 3 \\ 2 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 2 \end{vmatrix}, \quad \begin{vmatrix} 5 & 3 & 2 & 3 \\ 2 & 0 & 0 & 0 \\ 3 & 3 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 2 \end{vmatrix}, \quad \begin{vmatrix} 1 & 5 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 3 & 3 \\ 0 & 3 & 0 & 0 \\ 3 & -3 & 1 & -2 \end{vmatrix}.$$

7. Rozhodněte, zda jsou následující vektory lineárně závislé nebo nezávislé.

- (a) $\vec{a} = (1, 2, 1, 0)$, $\vec{b} = (1, 2, -1, 1)$, $\vec{c} = (0, 1, 2, 1)$, $\vec{d} = (1, 1, 0, 1)$
- (b) $\vec{a} = (1, 2, 1, 0)$, $\vec{b} = (1, 0, -1, 1)$, $\vec{c} = (1, 1, 2, 1)$, $\vec{d} = (2, 1, 1, 2)$
- (c) $\vec{a} = (1, 3, 1, 0)$, $\vec{b} = (1, -1, 0, 1)$, $\vec{c} = (1, 1, 2, 1)$, $\vec{d} = (1, 1, 1, 2)$

8 Soustavy lineárních rovnic

Gaussovou eliminační metodou najděte řešení následujících soustav rovnic. U všech příkladů:

- (a) Určete hodnost matice soustavy a rozšířené matice soustavy a rozhodněte o existenci a počtu řešení (zdůvodněte!)
- (b) Pokud má soustava má řešení, najděte je.

1.

$$\begin{aligned} 8x_1 + 6x_2 - x_3 + 3x_4 &= -9 \\ 2x_1 + 2x_2 - x_3 + 5x_4 &= -13 \\ x_1 + 2x_2 - 2x_3 + 11x_4 &= -28 \\ 2x_2 - 3x_3 + 17x_4 &= -43. \end{aligned}$$

2.

$$\begin{aligned} x_1 + x_2 - x_3 + x_4 &= -2 \\ 2x_1 + x_2 - x_3 + 2x_4 &= 2 \\ 3x_1 + 2x_2 - 2x_3 + 3x_4 &= 1 \\ x_2 - 3x_3 + 2x_4 &= -3. \end{aligned}$$

3.

$$\begin{aligned} x_1 + 2x_2 - x_4 &= -2 \\ 2x_1 + 3x_2 + x_3 - 5x_4 &= 1 \\ x_1 + x_2 + x_3 - 4x_4 &= 3 \\ x_2 - x_3 + 2x_4 &= 0. \end{aligned}$$

4.

$$\begin{aligned} x_1 + x_2 - 2x_3 + 3x_4 &= 0 \\ 3x_1 + 2x_2 + 3x_3 - 4x_4 &= -4 \\ -3x_1 - 2x_2 - 3x_3 + 3x_4 &= 4 \\ -7x_1 - 6x_2 + 5x_3 - 8x_4 &= 4. \end{aligned}$$

5.

$$\begin{aligned} x_1 + x_2 + 3x_3 - x_4 &= 2 \\ 2x_1 + x_2 + 5x_3 - 2x_4 &= 0 \\ 2x_1 - x_2 + 3x_3 - 2x_4 &= -8 \\ 3x_1 + 2x_2 + 8x_3 - 3x_4 &= 2. \end{aligned}$$

6.

$$\begin{aligned} x_1 + 3x_2 - 2x_3 + x_4 &= 0 \\ 2x_1 + 5x_2 - 3x_3 + 3x_4 &= 0 \\ x_1 + 2x_3 - 2x_4 &= 9 \\ 2x_1 - x_2 + 4x_3 + 9x_4 &= 3. \end{aligned}$$

7.

$$\begin{aligned} x_1 + 3x_2 + 2x_3 - 4x_4 &= -4 \\ x_2 + x_3 - 3x_4 &= -3 \\ -x_1 + 2x_2 + x_3 - x_4 &= -1 \\ 5x_1 + 2x_2 + 4x_4 &= 4. \end{aligned}$$

8.

$$\begin{aligned} x_1 + 2x_2 - 5x_3 + x_4 &= -2 \\ x_2 + 3x_3 - 4x_4 &= 1 \\ -x_1 + 2x_2 - x_3 + x_4 &= 6 \\ 3x_1 + x_2 - 4x_3 + 6x_4 &= -2. \end{aligned}$$

9.

$$\begin{aligned} x_1 + x_2 - x_3 + x_4 &= 0 \\ 2x_1 + 3x_2 + x_3 + x_4 &= 6 \\ 4x_1 + 5x_2 - x_3 + 3x_4 &= 6 \\ 3x_1 + 4x_2 - 6x_3 + 2x_4 &= -6. \end{aligned}$$

10.

$$\begin{aligned} x_1 - x_2 + x_3 + 2x_4 &= 1 \\ x_1 - 2x_2 - x_3 + 2x_4 &= 1 \\ 2x_1 + 3x_3 + x_4 &= 2 \\ x_1 + x_2 + 3x_3 &= 1. \end{aligned}$$

11.

$$\begin{aligned} x_1 + x_2 + 2x_4 &= 0 \\ x_1 + x_3 + x_4 &= 2 \\ 2x_1 + x_2 + x_3 + 3x_4 &= 3 \\ x_2 - 2x_3 + 3x_4 &= 1. \end{aligned}$$

12.

$$\begin{aligned} x_1 + x_2 + 5x_4 &= 1 \\ x_1 + x_3 + 2x_4 &= 1 \\ x_1 - 3x_2 + 4x_3 - 7x_4 &= 1 \\ x_2 - x_3 + 3x_4 &= 0. \end{aligned}$$

Následující soustavy řešte

(a) Cramerovým pravidlem

(b) Pomocí inverzní matice k matici soustavy

1.

$$\begin{aligned} 2x + 3y &= 1 \\ 4x + 7y &= 3 \end{aligned}$$

2.

$$\begin{aligned} 1x + 2y &= 3 \\ 3x + 5y &= 2 \end{aligned}$$